

Aanbeveling van 20 januari 1997 - Opleiding en stage na Cohen

Aanbeveling van de Algemene Raad van 20 januari 1997 ten aanzien van de inhoud van de opleiding en stage na inwerkingtreding van de Verordening op de praktijkuitoefening in dienstbetrekking(1)

(1) De in de tekst genoemde artikelen zijn ongewijzigd gebleven in de Stageverordening 2005.

1. Algemeen

De Algemene Raad hanteert het uitgangspunt dat er één soort advocaat zal zijn. Voor alle advocaten zullen, ook wat opleiding en stage betreft, dezelfde regels gelden.

2. De opleiding

Aangezien de Orde de know-how bezit om aan een praktijkgerichte opleiding voor beginnende advocaten invulling te geven, is de Algemene Raad van mening dat de organisatie van de Beroepsopleiding (BO) exclusief bij de Orde dient te blijven. Ook de opleidingsverplichtingen zullen ongewijzigd blijven. In het eerste jaar volgt de stagiaire de BO; in het tweede en derde jaar dient de stagiaire een aantal VSO (Voortgezette Stagiaire Opleiding)-punten te behalen. Voor de landelijke VSO-verplichting dienen 40 opleidingspunten behaald te worden. Voor de plaatselijke opleidingsverplichting (Raden van Toezicht) dienen 34 opleidingspunten behaald te worden. De Algemene Raad en de Raden van Toezicht ontnemen de mogelijkheid om opleidingsmaatregelen te treffen aan artikel 11 Stageverordening 1988 resp. 2005. Ook de Permanente Opleiding (PO) zal voor een ieder gelijkelijk verplicht zijn.

Vorm van de BO

Uitgangspunt is dat stagiaires de BO, bestaande uit 52 dagdelen die verspreid over tien tot twaalf maanden worden aangeboden, zoveel mogelijk in hun eigen arrondissement zullen volgen. Voor degenen die beschikken over minimaal 8 jaar met de advocatuur vergelijkbare juridische ervaring (gedurende minimaal 20 uren per week; deze ervaring dient actueel te zijn) en de leeftijd van 35 jaren hebben bereikt, zal de BO in gecomprimeerde vorm worden aangeboden.

3. De stage

Algemeen

Ook de uitgangspunten van de stage blijven voornamelijk ongewijzigd. De eerste drie jaar zal de beginnend advocaat onder toezicht van een patroon de praktijk moeten uitoefenen. In principe zal dit ten kantore van de patroon geschieden (artikel 9b, eerste lid, Advocatenwet). De Algemene Raad is van mening dat dit van het grootste belang is; om de stagiaire de noodzakelijke begeleiding te kunnen bieden is het van belang dat de patroon en de stagiaire binnen één kantoor werkzaam zijn.

De Advocatenwet biedt de Raden van Toezicht de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen van de verplichting om de eerste drie jaar ten kantore van de patroon de praktijk uit te oefenen. De Raden kunnen hieraan voorwaarden verbinden ter verzekering van een behoorlijke praktijkuitoefening (artikel 9b, derde lid, Advocatenwet). Vrijstelling kan pas geschieden indien de stagiaire in voldoende mate heeft getracht een patroon te vinden bij wie hij wel kantoor kan houden (de zogenaamde zoekplicht, zie artikel 7, eerste lid, Stageverordening 1988 resp. 2005).

De Algemene Raad heeft getracht de mogelijke situaties in een schema onder te brengen. Dit schema is aangehecht. Hierbij dient te worden bedacht dat de Raden van Toezicht beslissingsbevoegd zijn. Hetgeen hieronder en in het schema staat, geeft slechts een aanbeveling van de Algemene Raad weer.

Zoekplicht

De Algemene Raad meent dat er in het geval dat de aanstaande stagiaire tenminste drie jaar relevante werkervaring heeft opgedaan omstandigheden denkbaar zijn waarin van de a.s. stagiaire niet verwacht kan worden dat hij buiten zijn bestaande werkkring gaat zoeken naar een patroon bij wie hij kantoor kan houden. Aan die zoekplicht kan voorbij worden gegaan indien binnen de bestaande werkkring een advocaat met tenminste een stageverklaring voorhanden is (zie A2 binnen schema). Dat zou wellicht ook het geval kunnen zijn indien de stagiaire samenwerkt met iemand die tenminste vijf jaar juridische ervaring heeft, mits uiteraard de Raad van Toezicht van oordeel is dat overigens een behoorlijke praktijkuitoefening is gewaarborgd (zie A3 binnen schema). Deze advocaat met stageverklaring of jurist met 5 jaar ervaring kan dan -naast de buitenpatroon- als mentor optreden.

De stagiaire zonder (tenminste drie jaar) ervaring zal worden gehouden aan de zoekplicht (zie B1-B3). Naar het oordeel van de Algemene Raad staat deze stagiaire nog aan het begin van zijn juridische carrière. Van hem mag worden verlangd dat hij eerst alle mogelijkheden aanwendt om een plaats bij een patroon op kantoor te verwerven.

Vrijstelling van de verplichting bij patroon kantoor te houden

Zoals gezegd, de Raad van Toezicht kan de stagiaire vrijstelling verlenen van de verplichting bij een patroon kantoor te houden, indien naar zijn oordeel een behoorlijke praktijkuitoefening verzekerd is. Dit zal naar het oordeel van de Algemene Raad veelal slechts het geval kunnen zijn indien de stagiaire samenwerkt met een advocaat die tenminste de stageverklaring heeft (zie A2 en B2) of, onder omstandigheden, met een jurist met minimaal vijf jaar relevante ervaring (zie A3 en B3).

Of de stagiaire die voor zichzelf een praktijk wil beginnen en zich niet in de directe (binnen hetzelfde pand) omgeving van een ervaren advocaat/jurist vestigt, de vrijstelling zal krijgen hangt af van de overige omstandigheden. Heeft de stagiaire geen of juist al heel veel relevante ervaring? Heeft de stagiaire wellicht al een deel van zijn stage achter de rug? Zijn er anderszins bijzondere omstandigheden die een behoorlijke praktijkuitoefening verzekeren?

De Algemene Raad heeft ervoor gekozen deze gevallen niet op voorhand te benoemen. In zijn ogen vallen de situaties

als hiervoor genoemd in een restcategorie (zie C). Deze categorie ziet op alle gevallen die elders niet in het schema onder te brengen zijn. Per individueel geval zal bekeken worden of aan de zoekplicht zal moeten worden voldaan of niet, en of een behoorlijke praktijkuitoefening verzekerd is, zodat akkoord gegaan kan worden met de vrijstelling.

Vastgesteld door de Algemene Raad d.d. 20 januari 1997.

Categorie A

	Stagiaire	Werkt samen met	Soort patronaat	Eisen patroon	Zoekplicht	Stageplan	Overige eisen
A	3 of meer jaar juridische ervaring						
A1		advocaat > 7 jaar ervaring	binnen	corresponderende praktijk(1)	n.v.t.	normaal	
A2		advocaat > 3 jaar en < 7 jaar ervaring	binnen / buiten	minimaal 7 jaar advocaat + corresponderende praktijk	neen	normaal voor buitenpatronaat(2)	corresponderende praktijk(3) + goede bereikbaarheid(4)
A3		jurist > 5 jaar juridische ervaring	buiten	minimaal 7 jaar advocaat + corresponderende praktijk	neen, mits voldaan aan artikel 9b lid 3 Adv. wet	intensief	idem

(1) De patroon dient overwegend op dezelfde rechtsgebieden als de stagiaire werkzaam te zijn.

(2) Het stageplan bevat voorschriften voor de wijze waarop de patroon inhoud dient te geven aan zijn begeleiding van de stagiaire. De Algemene Raad is van mening dat in bepaalde gevallen intensiever contact nodig is om de opleiding van de stagiaire te kunnen waarborgen.

(3) De advocaat/jurist met wie de stagiaire samenwerkt (zie tweede kolom) dient overwegend op dezelfde rechtsgebieden als de stagiaire werkzaam te zijn.

(4) Deze voorwaarde geldt naast de eis dat stagiaire en patroon in hetzelfde arrondissement werkzaam moeten zijn (artikel 3 Stageverordening 1988 resp. 2005) en dat een advocaat over maximaal twee stagiaires het patronaat kan uitoefenen. Overigens verleent de Raad van Toezicht eerst een vrijstelling van de verplichting van de stagiaire om bij een patroon kantoor te houden, indien naar zijn oordeel een behoorlijke praktijkuitoefening verzekerd is (artikel 9b, derde lid, Advocatenwet).

Categorie B

	Stagiaire	Werkt samen met	Soort patronaat	Eisen patroon	Zoekplicht	Stageplan	Overige eisen
B	< 3 jaar juridische ervaring						
B1		advocaat > 7 jaar ervaring	binnen	corresponderende praktijk(1)	n.v.t.	normaal	
B2		advocaat > 3 jaar en < 7 jaar ervaring	binnen / buiten	minimaal 7 jaar advocaat + corresponderende praktijk	Ja, zes maanden	normaal voor buitenpatronaat	corresponderende praktijk(2) + goede bereikbaarheid(3)
B3		jurist > 5 jaar juridische ervaring	buiten	minimaal 7 jaar advocaat + corresponderende praktijk	Ja, zes maanden	intensief	idem

(1) De patroon dient overwegend op dezelfde rechtsgebieden als de stagiaire werkzaam te zijn.

(2) De advocaat/jurist, waarmee de stagiaire samenwerkt (zie tweede kolom), dient overwegend op dezelfde rechtsgebieden als de stagiaire werkzaam te zijn.

(3) Deze voorwaarde geldt naast de eis dat stagiaire en patroon in hetzelfde arrondissement werkzaam moeten zijn (artikel 3 Stageverordening 1988 resp. 2005) en dat een advocaat over maximaal twee stagiaires het patronaat kan uitoefenen. Overigens verleent de Raad van Toezicht eerst vrijstelling van de verplichting van de stagiaire om bij een patroon kantoor te houden, indien naar zijn oordeel een behoorlijke praktijkuitoefening verzekerd is (artikel 9b, derde lid, Advocatenwet).

Categorie C

	Stagiaire	Werkt samen met	Soort patronaat	Eisen patroon	Zoekplicht	Stageplan	Overige eisen
C bijzondere gevallen ⁽¹⁾			buiten	minimaal 7 jaar advocaat + corresponderende praktijk	ja, zes maanden	normaal voor buitenpatronaat	corresponderende praktijk + goede bereikbaarheid

(1) Gedacht kan worden aan situaties waarin de stagiaire reeds een deel van zijn stage achter de rug heeft, gevallen waarin meer dan één stagiaire tegelijkertijd door meer dan één buitenpatroon wordt begeleid (alle stagiaires kunnen van de aanwezigheid van verschillende buitenpatroons profiteren) of gevallen waarin sprake is van een zeer langdurige met de advocatuur vergelijkbare ervaring.